

42. Yıldönümünde 15-16 Haziran'ın Öğrettiği

İçeriği Yazan: [Vedat KOÇAL](#) [1] Zaman: Cum, 15/06/2012 - 13:41

“patriotism, is the last refuge of a scoundrel.

- *vatanseverlik, namussuzun son sığınağıdır*” - Samuel Johnson

15 -16 Haziran 1970 günleri, Haziran güneşinin olduğu kadar, Türkiye Emekçi sınıfının kızgınlığı ile de ısınmıştır. O ısı, aslında, nasırlı emekçi ellerinin attığı ve aydın seçkinciliğinin yüzünde patlayan tokadın sıcaklığıdır.

Aydın-entelektüel ise, eğitilmiş olmayı, bilmeyi, 19. yüzyıl kütüphanelerinin ciltleri arasında boğulup gitmek sanıp, dünyayı alın terinin yarattığından ve aydınlatıldığından hiç haberi olmayan, kendi ördüğü duvarların arkasında kurduğu yalnızlığında, sadece kendi sesini duyduğu için dünyada başka ses olmadığını sanan zavallıların tanımıdır; kendini tatmin edenlerin, aşktan habersizliğidir, ve Ozan Özdemir Asaf Usta'nın dediği gibi, “müziğin bile seni dinlediği” yalnızlığın, traji-komik yazgısıdır.

Yurtlarının işgaline karşı uluslarının direnişine katılan ve düşman namluları karşısında can vermeyi bilen Gramsci, Politzer, Bloch gibi düşünürler, elbette, Türkiye aydını için kesinlikle geçerli olan bu genellemenin karşısında, insan erdeminin, onurunun örnekleridir; Marc Bloch'un, tam da 16 Haziran tarihinde, 1944 yılındaki, faşist nazi namluları önündeki ölümü ise, olsa olsa tarihin Türkiye aydını ile dalga geçen ironik bir raslantısıdır. Bu raslantı, Türkiye aydınının tarihsel açmazını işaret ederken, onun yüzüne tükürmektedir.

15 -16 Haziran 1970 eylemselliği, Emekçi sınıfın, entelektüel burjuvazinin “halka inmek” şımarıklığını, ve aynı zamanda, sermaye ve bürokrasi uzantısı burjuva gerçek yüzünü arkasına sakladığı “sol” maskesini, alıp onun yüzüne çarpmasıdır.

15 -16 Haziran direnişi ile, Emekçi sınıf, sadece sermayeye değil, belki ondan fazla, mastürbatif entelektüalizme, ağır bir tokat atmıştır; ne var ki, tarihsel duyarsızlığı, gerçekten kopukluğu ve elbette utanmazlığı ile, mastürbatif entelektüalizm, bu tokadı hiç duymamıştır; kökeninden gelen yazgısının ona dayattığı komedyayı sahnelemeyi, bugüne dek sürdürmüş ve halen sürdürmektedir.

Böylece, 15 - 16 Haziran 1970 Emekçi ayaklanışının asıl muhatabı, sermaye değil, aydın - entelektüalizm sahteciliğidir. Bu sahteciliğin 12 Eylül sonrası dönekliğin ve ihanetin zehirli meyvelerini verdiği bahçeye dönüşmesi, bu nedenle şaşırtıcı değildir. Şaşırtıcı olan, bu deneyime karşın, aydın seçkinciliğinden medet uman “sol sahteciliğin” bu satırların yazıldığı tarihte, halen yaşıyor olmasıdır; bu utanç, Türkiye Sosyalist mücadele tarihine değil, sadece entelektüalizm batağına aittir.

15 -16 Haziran'ın anısını, bugüne ve yarına yol gösterici ışığını kendi karanlığı ile örtmek, Türkiye

halkının ve gelecek kuşaklarının görüşünden saklamak isteyen, sermaye değil, entelektüalizm olmuştur; yazmamıştır; hiçbir somut sonuca varmamış kendi ezik tarihine kaydetmemiştir; emekçi sınıfın örgütlü direncinin zaferindeki gerçeği, kırk yıldır, '71-'73 bozgunundaki çocuk ölümlerinin duygusal sömürsü ile örtmeye çalışmıştır; böylece kendi utancını, tarihin, gelecek kuşakların acımasız yargısından kaçırmak istemiştir; ve bugün, başaramamıştır -ki yazıyoruz; ve yazıyoruz ki başaramasın.

Ne yiğitlikleri, ne de onun anlamını kavrayacak denli deneyime sahip olamayışları, '68'in "güneşin çocukları"nın, üstelik, bu eylemi tanıklıktan öte, katılımı yaşamış oldukları gerçeği ile birlikte düşünülünce, 15 -16 Haziran eylemselliğine rağmen, emekçi sınıfın öncülüğünü görememiş olmalarının, bu körlükle, Sosyalist politik/ örgütlü mücadelede işçi sınıfının öncü olamayacağına hükmederek, silahlı gücün kuyruğuna takılmalarının, tarihsel yargısı önünde "hafifletici neden" olabilir.¹

Ne de emekçi sınıfın "boşluğunu", kendilerini "öncü savaşçı" ilan ederek, hayatlarının daha başında karşılaştıkları ölümlerinin trajedisi, gerçekliğin gözü önünde yaşanmış bu çocuk oyununun komedya tarafını gizlemeye yetmiştir; gerçek, doğası gereği kendini dayatmış, entelektüalizmi "solun çocukluk hastalığı" olarak tanımlayan Lenin, haklı çıkmıştır.

15 -16 Haziran 1970'in kızaran şafak güneşine gözlerini kapatıp, 9 Mart'ın bereket getirecek bahar yağmurlarını beklerken, 12 Mart'ın "balyoz gibi" dolusuna tutularak biçilen başakların değeri, onları öğüten değirmencinin ve değirmen taşının umrunda olmamıştır.²

Nitekim, Sezar olma düşü kuranların tarihsel yanılgısı olagelmıştır, Brutus'u unutmak. Sezarlar, sırtlarına yedikleri hançerin zehri ve trajedisi ile tarihe gömülürken, köle ordularının başındaki Spartakusların tarihe bıraktıkları, kahramanlığın anısı ve coşkusu olagelmıştır. 15 -16 Haziran 1970'le 9 Mart 1971 arasındaki fark da, bundan ibarettir.

15 -16 Haziran 1970 eyleminin şiddetli tokadı, kırk yıl önce olduğu gibi, bugün de, Emekçi sınıfın örgütlü mücadelesine inanmak, ona güvenmek yerine, Nato'dan bu yana, ve bugün bir imamin karşısında kılıcını yere atacak kadar emperyalizmin batağına batmış bir silahlı bürokrasinin, okyanus ötesinden onay alarak yürüttüğü tanklardan, ve onların, 12 Mart -12 Eylül faşizmlerinde halkı ezerek yürümüş paletlerinden medet uman aydın zavallılığının yüzünde patlamaktadır.³

Ne var ki, daha birkaç ay önceki Tekel direnişinin attığı güncel tokadın şiddetini duymayanların, kırk yıl önceki tokadın kızarıklığını, acısını yüzlerinde duyması, elbet beklenemez, ve biz, beklemiyoruz; onları çoktan tarihimizin çöplüğüne attık!

O halde, son söz, yerini ve anlamını bulmalıdır:

"Türkiye İşçi Sınıfı'na selam,

selam, YARADAN'a!.."

Vedat KOÇAL

vedat.kocal@politikadergisi.com [2]

¹ <http://www.politikadergisi.com/makale/o-guzel-insanlar-ve-o-guzel-gunler-ustune-v-6-mayisin-40-yilinda-68in-anisi-ve-mirasi-ustune->

² <http://www.politikadergisi.com/makale/genelkurmay-eski-baskaninin-tutuklanmasi-baglaminda-bir-tarihsel-yeniden-gosterim-12-mart-sah>

³ <http://www.politikadergisi.com/makale/28-subat-yazisi-15-yildonumunde-28-subata-reddiye-bir-elestiri-ozelestiri-raporu>

Yorumlar

- [E-Dergi Yazıları](#) [3]
- [Eko-Politik](#) [4]
- [İç Siyasa](#) [5]
- [Tarih](#) [6]
- [Toplumsal](#) [7]

Kaynak URL (08/05/2024 - 17:02 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/42-yildonumunde-15-16-haziranin-ogrettiği>

Bağlantılar:

- [1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/vedat-kocal>
[2] <mailto:vedat.kocal@politikadergisi.com>
[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/e-dergi-yazilari>
[4] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
[5] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
[6] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>
[7] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>